

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26

Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr.119/30

mun. Chișinău

18.08.2023

Eugenia PARFENI, inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, conducându-se de prevederile art. 10 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, susținute de art. 7 alin. (1), art. 19, art. 33, art. 34 și art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului averii și intereselor personale inițiat în privința dnei Liuba COJOCARU, anul nașterii XXXXX, IDNP: XXXXX, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dlui Victor COJOCARU, anul nașterii XXXXX, IDNP: XXXXX consilier în cadrul Consiliului raional Criuleni, domiciliată în XXXXX, a întocmit prezentul Act de constatare prin care,

A STABILIT:

La data de 20 octombrie 2022, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, a fost înregistrată sesizarea cu nr. Col-658/22, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea repartizată în sistem, vizează controlul respectării regimului juridic al averii și intereselor personale ale soților COJOCARU, dna Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dl Victor COJOCARU, consilier în cadrul Consiliului raional Criuleni.

Conform sesizării parvenite, se invocă următoarele: „*Primarul de Măgdăcești Liuba COJOCARU admite fals în declarațiile de avere și interese personale și date care nu coincid cu ale soțului Victor COJOCARU, care deține funcția de consilier raional. Din același articol rezultă că timp de mai mulți ani în declarațiile soților COJOCARU sunt admise falsuri și nedeclararea tuturor bunurilor....Familia COJOCARU, având un magazin și o minifabrică de mezeluri, din activitatea cărora nu ar fi putut fi argumentată construcția casei de lux, a studiilor fiicii peste hotare, costul contractului fiind de câteva mii de euro lunar, a fiului la un liceu privat/prestigios din capitală, cu sume la fel de impunătoare, automobilelor de lux (la moment Victor COJOCARU deține un autoturism Toyota Land Cruiser Prado, prețul de piață la mîna a doua peste 25 000 Euro, feciorul familiei COJOCARU, XXXXX, deține un BNW X6, care valorează peste 60 000 Euro. Cunoscut lucru este că aceste bunuri în majoritatea cazurilor sunt înscrise pe persoane interpuse.)*”

Conform Actului nr.04/38 din 20 octombrie 2022, emis de Inspectorul de integritate principal cu atribuții de control și organizare a activității Inspectoratului de integritate, s-au conexas sesizările în privința dnei Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și în privința dlui Victor COJOCARU, consilier în cadrul Consiliului raional Criuleni într-o efectuare a unei singure verificări prealabile.

Potrivit anexei din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este persoană cu funcție de demnitate publică.

Conform informațiilor acumulate în cadrul dosarului de control, s-a constatat că dna Cojocaru Liuba exercită mandatul de primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni, validat prin hotărârea Judecătorei Criuleni din 31 octombrie 2019.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Liuba COJOCARU, deținând funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sînt: membrii Consiliului de supraveghere al instituției publice naționale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Compania Teleradio-Găgăuzia; consilierii consiliilor satești (comunale), orașenești (municipale), raionale; deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.

Astfel, dl Victor COJOCARU, deținând funcția de consilier raional în cadrul Consiliului raional Criuleni din 30.10.2019, mandat validat prin hotărârea Judecătorei Criuleni, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (4) din Legea 133/2016, responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Astfel, având în vedere alegațiile invocate în sesizare, inspectorul de integritate a considerat oportun demararea procedurii de control a averii și intereselor personale, într-o verificare a ipotezele indicate în sesizare, ori aspectele enunțate puteau a fi stabilite doar în cadrul efectuării unui control desfășurat.

Corespunzător, la 17.11.2022, în temeiul art. 31 alin. (1) din Legea nr.132/2016, prin procesul-verbal nr. 534/30, s-a inițiat controlul averii și intereselor personale în privința dnei Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dlui Victor COJOCARU, consilier raional în cadrul Consiliului raional Criuleni.

Prin demersul nr. 04-30/7181 din 21.11.2022, inspectorul de integritate i-a informat pe soții COJOCARU despre inițierea controlului averii și intereselor personale și despre drepturile acestora prevăzute în Legea nr. 132/2016.

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (3)-(4) din Legea nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora. Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

Subsecvent, inspectorul de integritate observă că datele disponibile despre activitatea de control al Autorității Naționale de Integritate denotă prezența Actului de constatare nr. 76/11 din 24.03.2021 în raport cu aceeași subiecți.

Astfel, s-a constatat că subiecții vizați, dna Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dl Victor COJOCARU, precum și copilul minor XXXXX au fost supuși controlului averii și intereselor personale pentru perioada 01 ianuarie 2012 (începutul anului fiscal din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 180/2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate) – 21 august 2020 (data inițierii controlului conform procesului verbal de inițiere). Astfel, în Actul de constatare emis, s-a încetat procedura de control al averii și intereselor personale în privința dnei Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, raionul Criuleni.

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (3), (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora. Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

Succesiv, vizavi de alegațiile invocate în sesizare, în temeiul normei imperative enunțate, inspectorul de integritate a acționat în conformitate cu norma de drept enunțată sub aspectul de extindere a controlului averii și intereselor personale și asupra copiilor majori ai persoanei supuse controlului.

La caz, inspectorul de integritate observă că după operarea modificărilor din 29.10.2021, introduse prin Legea nr. 130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, sfera de incidență a controalelor desfășurate de inspectorii de integritate a fost vădită lărgită, dar și subiecții (*membrii de familie, părinții/socri și copiii majori ai persoanei supuse controlului*).

Prin urmare, inspectorul de integritate a efectuat controlul averii și a intereselor personale în privința dnei Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dl Victor COJOCARU, consilier în cadrul Consiliului raional Criuleni și membrii familiei pentru perioada începând cu 22.08.2020 și până la 17.11.2022, or la determinarea perioadei supuse controlului, inspectorul de integritate a ținut cont că subiecții vizați, dna Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni și dl Victor COJOCARU, au fost supuși controlului averii și intereselor personale pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 21 august 2020, fiind emis Actul de constatare nr. 76/11 din 24.03.2021. Referitor la copii majori a-i persoanelor supuse

controlului inspectorul de integritate a efectuat controlul pentru perioada 29.10.2021, data operării modificărilor Legii nr. 132/2016 - 17.11.2022, data inițierii controlului conform procesului-verbal de inițiere.

Astfel conform Registrului de Stat al Populației, s-a stabilit că subiecții declarării au un copil minor - XXXXX, născut la XXXXX. Totodată accesând Registrul de Stat al Populației, se atestă faptul că, dl XXXXX, a.n XXXXX, este fiul dlui Victor COJOCARU și a dnei XXXXX; dna XXXXX, a.n XXXXX este fiica dlui Victor COJOCARU; dna XXXXX, a.n. XXXXX, dna XXXXX, a.n XXXXX, dna XXXXX, a.n XXXXX sunt copiii majori ai dnei Liuba COJOCARU.

Subsecvent, având în vedere modificările prevederilor Legii nr. 132/2016 și nr. 133/2016, în vigoare din 29.10.2021, inspectorul de integritate a controlat și a stabilit următoarele:

La caz, având în vedere că prevederile art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 sub aspect de extindere a controlului și asupra copiilor majori ai persoanei supuse controlului au fost introduse la 29.10.2021, inspectorul de integritate observă că dl XXXXX, a.n XXXXX, dna XXXXX, a.n XXXXX, dna XXXXX, a.n XXXXX, dna XXXXX a.n XXXXX, conform informațiilor obținute de la Agenția Servicii Publice, pentru perioada 29.10.2021-17.11.2022, nu au dobândit careva bunuri imobile și mobile.

Succesiv vizavi de alegațiile precum că feciorul familiei COJOCARU, XXXXX, ar deține un automobil de model BNW X6, care valorează peste 60 000 Euro, inspectorul de integritate reține că potrivit informațiilor obținute în cadrul procedurii de control, ultimul nu deține în proprietate un astfel de automobil. Mai mult ca atât, la demersul inspectorului de integritate nr. 04-30/121 din 10.01.2023 adresat petiționarilor cu privire la oferirea informațiilor/indiciilor despre deținerea în posesie a automobilului enunțat de către dl Ion Postolache, spre exemplu: *model, persoană interpusă, alte date relevante, etc.*, după caz însoțite de acte justificative, petiționarii nu au furnizat careva date concludente care să susțină cele invocate. Repectiv, având în vedere că controlul în privința familiei COJOCARU a fost efectuat pentru perioada 22.08.2020-17.11.2022 și în privința copiilor majori pentru perioada 29.10.2021-17.11.2022, nu s-au stabilit ca întemeiate alegațiile în ceea ce privește automobilul de lux aflat în posesia dlui XXXXX invocate în sesizare.

În mod consecvent, inspectorul de integritate reține că conform informației parvenite de la Agenția Servicii Publice, dna XXXXX, a.n. XXXXX, în perioada 29.10.2021-17.11.2022 a înregistrat mai multe modificări patrimoniale. Iar potrivit informațiilor parvenite de la Agenția Servicii Publice, dna XXXXX figurează în calitate de șef la Instituția Medico Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Măgdăcești” din 13.01.2017, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale. Totodată inspectorul de integritate reține că soții XXXXX raportează venituri legale și nu se atestă careva dubii/suspiciuni că bunurile mobile/imobile dobândite în proprietate ar fi procurate de subiecții controlului, dnii Victor COJOCARU și Liuba COJOCARU.

Astfel, se reține că prin acțiunile efectuate în cadrul controlului, nu au putut fi stabilite careva conexiuni de ordin material, sau juridic ale subiecților controlului în raport cu modificările patrimoniale efectuate de familia XXXXX. Mai exact nu se atestă că subiecții controlului au efectuat careva investiții, reconstrucții, îmbunătățiri asupra bunurilor imobile dobândite pentru perioada de control, totodată nu se atestă tranzacții financiare de achitare a serviciilor comunale de pe conturile avute în gestiune de către subiecții controlului dnii Victor COJOCARU și Liuba COJOCARU.

Luând act de perioada efectuării controlului averii și intereselor personale (22.08.2020 - 17.11.2022), inspectorul de integritate a stabilit cadrul normativ relevant aplicării în timp a normelor legale.

Astfel relevantei speței, pentru perioada 22.08.2020-28.10.2021, sunt normele legale prevăzute la art. 2, 26, 32 alin. (1) și 34 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2016 care prevăd că, *Diferența substanțială este - diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă;*

Controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică;

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică;

Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Dacă recepționarea invitației nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea invitației repetate, cauza fiind transmisă instanței de judecată competente spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.

Succesiv, pentru perioada 29.10.2021-17.11.2022, normele legale prevăzute la art. 2, 33 și 34 din Legea nr. 132/2016 relevă, *Diferență substanțială este - diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte;*

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora;

Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă

controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane;

Dacă există aparența că bunurile persoanei supuse controlului au fost înscrise pe numele altor persoane, controlul se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarației a indicat venituri și bunuri obținute din donații sau deține bunuri în comodat, controlul se va extinde și asupra donatorului și comodantului. Acestora li se pot cere clarificări privind originea veniturilor utilizate pentru achiziția și întreținerea respectivelor bunuri. Pentru clarificarea acestor aspecte, inspectorul de integritate poate solicita informații relevante de la orice persoană fizică sau juridică;

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului;

În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarației personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită;

În cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, Serviciul Fiscal de Stat și informează președintele Autorității. Organul de urmărire penală și Serviciul Fiscal de Stat au obligația să informeze Autoritatea cu privire la decizia luată. Autoritatea are dreptul să conteste acțiunile și actele organului de urmărire penală și ale Serviciului Fiscal de Stat;

Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarației averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege;

Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarației averii și intereselor personale.

Prin urmare, luând act de normele citate, se reține că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este, de a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale asupra averii subiectul declarației împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică.

Așadar, la calcularea diferenței substanțiale se vor lua în calcul și cheltuielile, care pot fi demonstrate, esența celor descrise este stabilită în art. 2 din Legea nr. 133/2016, care definește că, avere este totalitatea bunurilor subiectului declarației, deținute în proprietate cu drept de

uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate.

Consecutiv, în vederea stabilirii unor modificări patrimoniale ce fac obiectul sesizării, dar și a dosarului de control, inspectorul de integritate a efectuat mai multe acțiuni după cum urmează:

Prin demersul nr. 04-30/570 din 27.01.2023 a solicitat de la Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație informații și acte confirmative cu privire la instituțiile de învățământ frecventate și absolvite de subiecții controlului.

Prin răspunsul Centrului de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație din 09.11.2022, se confirmă că copilul XXXXX a absolvit în anul 2022 Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, mun. Chișinău.

Potrivit confirmării cu nr. 01-04/785 din 03.02.2023, eliberată de Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, mun. Chișinău se reține faptul că XXXXX în perioada 22.08.2020 - 17.11.2022 a efectuat următoarele plăți: la 14.12.2020 suma de 20957,70 lei; la 02.02.2021 suma de 14363,18 lei; la 19.03.2021 suma de 49608 lei.

Prin demersul nr. 04-30/8028 din 22.11.2022, de la ÎCS „Premier Energy” SRL a fost solicitată informația cu privire la contractele de prestare a serviciilor încheiate cu subiecții controlului cât și cheltuielile suportate.

Prin răspunsul ÎCS „Premier Energy” SRL cu nr. 727 din 31.01.2022, se confirmă că subiecții controlului au suportat cheltuieli în sumă de 21 461,50 lei și suma de 7 126,96 lei pentru perioada anilor 20.08.2020-07.12.2022.

Prin demersul nr. 04-30/8030 din 22.11.2022, de la ÎM „Orange” SA a fost solicitată informația cu privire la contractele de prestare a serviciilor încheiate cu subiecții controlului cât și cheltuielile suportate.

Prin răspunsul ÎM „Orange” SA cu nr. 9828 din 13.12.2022, se confirmă că subiecții controlului au suportat cheltuieli în sumă de 99 534,68 lei și suma de 8 731,60 lei pentru perioada anilor 22.08.2020-17.11.2022.

Prin demersul nr. 04-30/8029 din 22.11.2022, de la „Moldtelecom” SA a fost solicitată informația cu privire la contractele de prestare a serviciilor încheiate cu subiecții controlului cât și cheltuielile suportate.

Prin răspunsul „Moldtelecom” SA cu nr. 9852 din 14.12.2022, se confirmă că subiecții controlului au suportat cheltuieli în sumă de 1320 lei pentru perioada 09.06.2020-22.01.2020 și suma de 8295 lei pentru perioada anilor 26.08.2020-21.10.2022.

Prin demersul nr. 04-30/8026 din 22.11.2022, de la companiile de asigurări din RM au fost solicitate informații cu privire la contractele de prestare a serviciilor încheiate cu subiecții controlului cât și cheltuielile suportate.

Prin răspunsul Companiei de Asigurări „Asterra Group” SA cu nr. 9740 din 09.12.2022, se confirmă că subiecții controlului au suportat cheltuieli în sumă de 1003,59 lei la 31.12.2020, în sumă de 1128,33 lei la 03.02.2022, în sumă de 169,25 la 22.02.2022

Prin răspunsul „Acord Grup” SA cu nr. 1051 din 09.02.2023, se confirmă că subiecții controlului au suportat cheltuieli în sumă de 3646,28 lei pentru perioada anilor 2021-2022.

Prin demersul nr. 04-10/1916 din 27.03.2023, de la SRL „Nika Tur&Co” au fost solicitate informații și acte confirmative cu privire la serviciile turistice beneficiate de familia COJOCARU.

Prin răspunsul SRL „Nika Tur&Co” cu nr. 3086 din 10.11.2022, se atestă că familia Cojocaru la 21.06.2021 a suportat cheltuieli în mărime de 60 048 lei.

Consecutiv, urmare a verificării corectitudinii și plenitudinii informațiilor reflectate în declarațiile de avere și interese personale, pentru perioada de control, inspectorul de integritate atestă următoarele neconcordanțe/lipsuri:

Conform informațiilor parvenite de la Agenția Servicii Publice din 22.12.2022, dl Victor COJOCARU figurează în calitate de administrator la SRL „Frocvel” din 26.07.2012 și până în prezent; dna Liuba COJOCARU figurează în calitate de fondator la ÎI COJOCARU V.V din 10.11.2000 - prezent și în calitate de asociat unic la SRL „Frocvel” din 10.02.2009-prezent. În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii fiscali 2020, 2021, 2022 nu a fost indicat la Capitolul „*Interese personale*”, calitățile deținute de subiecții declarării.

Totodată în scopul elucidării circumstanțelor enunțate, inspectorul de integritate a analizat Declarațiile de avere și interese personale ale subiecților vizați. Astfel, se observă că la 30.11.2019, dna Liuba COJOCARU a depus Declarația de avere și interese personale la eliberarea/încetarea mandatului cu indicarea la Capitolul II – *Veniturile obținute de subiectul declarării, membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate* a sumei de 900 000 lei, cu titlu de venit din înstrăinarea ÎI COJOCARU V.V. Ulterior în Declarațiile de avere și interese personale depusă la 30.03.2020, subiecții declarării dnii Liuba COJOCARU și Victor COJOCARU au indicat la Capitolul II – *Veniturile obținute de subiectul declarării, membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate* suma de 300 000 lei, cu titlu de venit obținut din înstrăinarea bunurilor mobile, sau imobile ÎI COJOCARU V.V și suma de 500 000 lei din vânzarea SRL „Frocvel”.

În acest context, inspectorul de integritate reține și faptul că potrivit răspunsurilor Î. I. „Cojocaru V. V.” și SRL „Frocvel” înregistrate în cadrul Autorității la 15 decembrie 2020 cu nr. 9875 și 9874 (*obținute din dosarul de control finalizat cu emiterea Actului de constatare nr. 76/11 din 24.03.2021, f.d 28, 29, 30, 31, vol.II-Dosar de control privind averea în privința dnei Liuba COJOCARU, primar al satului Măgdăcești, r-nul Criuleni*), dna Cojocaru Liuba nu a primit careva mijloace financiare de la persoanele juridice menționate. Acest fapt a fost reflectat în mod expres și în Actul de constatare nr. 76/11 din 24.03.2021, or s-a stabilit că dna Liuba COJOCARU nu a primit careva mijloace financiare de la persoanele juridice menționate.

Astfel, având în vedere cele enunțate, inspectorul de integritate le-a solicitat subiecților explicații pe marginea celor constatate, și anume motivul nedeclarării în Declarațiile de avere și interese personale pentru anii fiscali 2020, 2021, 2022 la Capitolul „*Interese personale*”, a calităților deținute de subiecții declarării. Totodată le-a solicitat prezentarea actelor confirmative care să ateste efectuarea tranzacțiilor enunțate și dovada achitării sumelor, reflectate cu titlu de venit obținut în Declarațiile de avere și interese personale ale subiecților vizați.

Prin răspunsul primit de la dna Liuba COJOCARU, înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 5102 din 13.06.2023, se menționează următoarele: „*SRL ”Frocvel” a sistat activitatea din 2017. De asemenea Î.I. ”Cojocaru V. V.” este lichidată, respectiv nu mai există.*”

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (12) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, Serviciul Fiscal de Stat și informează președintele

Autorității. Organul de urmărire penală și Serviciul Fiscal de Stat au obligația să informeze Autoritatea cu privire la decizia luată. Autoritatea are dreptul să conteste acțiunile și actele organului de urmărire penală și ale Serviciului Fiscal de Stat.

Astfel, în conformitate cu norma de drept enunțată, inspectorul de integritate constată existența bănuielii rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 352¹ alin. (2) din Codul Penal al RM de către dnii Liuba COJOCARU și Victor COJOCARU, manifestată prin *inclusiunea intenționată a unor date incomplete sau false, neinclusiunea intenționată a unor date în declarațiile de avere și interese personale*, în acest sens prezentul act de constatare se transmite și Procuraturii Generale a RM.

Totodată, inspectorul de integritate reține că potrivit informațiilor parvenite de la Agenția Servicii Publice la 20.12.2022, și respectiv la 07.06.2023, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 07.04.2018, dl Victor COJOCARU, în calitate de cumpărător a procurat vehiculul de model LINHAI 300 cu suma de 60 000 lei, vehicul care nu se regăsește însă în Declarațiile de avere și interese personale ale subiecților vizați.

Conform informațiilor parvenite de la Agenția Servicii Publice la 20.12.2022, dl Victor COJOCARU figurează în calitate de proprietar al vehiculului de model OROX XXXXX. Totodată inspectorul de integritate reține că analizând Declarațiile de avere și interese personale nu a fost declarat bunul mobil enunțat.

În punctul de vedere înregistrat cu nr. 5102 la 13.06.2023, referitor la aspectul enunțat, deși subiecților controlului le-au fost solicitate explicații despre motivul neindicării bunului respectiv, ultimii însă nu s-au expus.

Conform Declarațiilor de avere și interese personale depuse pentru anii fiscali 2020, 2021, 2022, subiecții vizați au indicat la *Capitolul III – Bunuri imobile în țară și în străinătate* terenul cu nr.cadastral XXXXX, suprafața de 33 ha, situat în XXXXX. Potrivit informațiilor generate de ÎS Cadastru, terenul cu nr.cadastral XXXXX, suprafața de 33 ha, situat în XXXXX nu este înregistrat după subiecții declarării.

Totodată potrivit informației obținute de la Serviciul Fiscal de Stat, a fost raportat un venit în sumă de 27830,00 obținut de dna Liuba COJOCARU de la SRL „Călărași Divin” pe parcursul anului fiscal 2021, venit însă care nu a fost reflectat în Declarațiile de avere și interese personale depuse de subiecții declarării pentru anul fiscal 2021.

Referitor la aspectul enunțat, deși subiecților controlului le-au fost solicitate explicații despre motivul neindicării venitului respectiv, ultimii însă nu s-au expus.

Așadar, la 30.05.2023 cu nr. 04-30/3448, având la bază art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016, dnii Liuba COJOCARU și Victor COJOCARU le-au fost solicitat de a prezenta, în termen de 15 zile de la recepționarea invitației, informații privind justificarea unor disponibilități financiare/modificări patrimoniale, dar și pentru a depune punctul de vedere asupra informațiilor nereflectate, sau reflectate eronat în declarațiile de avere și interese personale depuse.

Prin urmare, la 13.06.2023 cu nr. 5102, în cadrul Autorității a fost înregistrat punctul de vedere al subiectului controlului, dna Liuba COJOCARU după cum urmează:

”Prin prezenta, eu, Liuba COJOCARU, primar al satului satului Măgdăcești, vă aduc la cunoștință că am fost verificată de către ANI începând cu perioada 23.01.2012 până la 24.03.2021. Am primit raport final și vă comunic că sumele care au fost declarate nu necesitau a fi verificate, declarate și argumentate a doua oară.

Menționez că SRL ”Frocvel” a sistat activitatea din 2017.

De asemenea Î.I. ”Cojocar V. V.” Este lichidată, respectiv nu mai există.

Marfa agricolă, strugurii în sumă de 26000 lei-anul 2021 și 40000 lei-2022 au fost vândute din câmp la persoane fizice, cumpărători aleatori, așa cum este practicat de către cel puțin jumătate din populația Republicii Moldova, care au vii și cresc poamă. Acte de proveniență din vânzarea acestei producții nu există.

Vehiculul de model LINHAI 300 cu suma de 60000 lei a fost vândut de urgență către o persoană fizică și nu a fost declarată suma în Declarația de avere și interese personale pentru anul 2022, din neatenție. Această sumă va fi stipulată, în declarația aferentă perioadei 2023.

Casa obținută în urma donației de la părinți, împreună cu grădina este dată în folosință familiei XXXXX, fiind persoane gestionare la moment, lucru care îl pot confirma ei însăși. Plata pentru darea în folosință este de 60000 lei/anual.

La capitolul remitențe am menționat suma de 5000 Euro, bani primiți ca și ajutor de la fiica mea mai mare XXXXX, transmiși prin persoane terțe.

Terenul cu nr.cadastral XXXXX, cu suprafața de 33 ha, situat în XXXXX nu îmi aparține. Contractul este suspendat începând cu data de 05.05.2020. Menționez faptul că acest teren nu a fost în posesia mea niciodată, fiind în gestiunea integrală a dlui XXXXX, fratele soțului meu, Cojocaru Victor.

Nu dețin terenuri peste hotare. Suprafața de 0,06 ha mi-a fost atribuită familiei în 1992, ca și familie cu 3 copii.

Sejurul de 7 zile în Turcia, prin intermediul SRL „Nika Tur&Co” a fost încheiat între Cojocaru Victor și firma în cauză pentru că el este soțul meu și menționez repetat acesta este un cadou al copiilor noștri.

De asemenea, deplasările în Olanda menționez repetat că sunt achitate de către XXXXX, fiica mea, care lucrează în calitate de jurist într-o companie din Amsterdam, Olanda.

Cojocaru Victor a depus Declarația de avere și interese personale pe data de 27.03.2023 cu nr. de înregistrare 813132.

Vreau să Vă comunic că fiica mai mare XXXXX nu este o persoană minoră și este capabilă de a vă comunica singură toate motivele nedeclarării declarației pe avere.”

Având la bază normele citate, în scopul stabilirii existenței sau inexistenței diferenței substanțiale dintre avere dobândită și veniturile obținute de către familia Cojocaru, pe parcursul exercitării funcțiilor 22.08.2020 - 17.11.2022, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-d) și art. 32 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, având la bază sursele de informații declarate pe propria răspundere de către Liuba COJOCARU și Victor COJOCARU în declarațiile sale de avere și interese personale, inspectorul de integritate a accesat registre de stat, a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la instituții de drept public și privat, în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale materializate prin venituri și cheltuieli.

Astfel, sub imperiul Legilor nr. 132/2016 și nr. 133/2016, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului, pentru perioada 22.08.2020 - 17.11.2022, s-au stabilit următoarele modificări patrimoniale ce au însumat sub aspect de Credit (venit valorificat în numerar prin extrageri din conturile bancare de salarizare avute în gestiune, obținerea de prestații sociale) și sub aspect de Debit (cheltuieli în numerar suportate prin achitări servicii și alimentări de conturi avute în gestiune,):

<i>Modificări patrimoniale:</i>	<i>Perioada</i> <i>22.08.2020-</i> <i>31.12.2020</i>	<i>Perioada</i> <i>01.01.2021-</i> <i>31.12.2021</i>	<i>Perioada</i> <i>01.01.2022-</i> <i>17.11.2022</i>

<i>Sold inițial la data depunerii ultimei declarații lei:</i>	119295,00	117564,75	129143,02
<i>Credit lei:</i>	41550,00	266660,67	259923,63
<i>Debit lei:</i>	43280,25	255082,40	196754,40
<i>Numerar ce urmează a fi reflectat în Declarații de avere și interese personale cazul în care este depășit plafonul în lei:</i>	119295,00	130740,00	148500,00
<i>Numerar reflectat în Declarații de avere și interese personale:</i>	-	-	-
<i>Numerar în lei cu titlu de economii acceptat de inspector la data depunerii declarației:</i>			
<i>Sold final la sfârșitul anului fiscal/perioadei lei:</i>	117564,75	129143,02	192312,25

Totalizând calculele enunțate, se relevă că pentru perioada 22.08.2020-17.11.2022, divizată pe ani fiscali, în sensul normelor citate, subsemnatul inspector nu a identificat diferență substanțială asupra averii familiei COJOCARU.

La caz, inspectorul de integritate reține că potrivit informațiilor reflectate în Declarațiile de avere și interese depuse la 13.04.2022 de către subiecții controlului la Capitolul II-, *Veniturile obținute de subiectul declarării, membrii familiei, concubun/concubină, în țară și în străinătate, pe parcursul anului 2021*”, ultimii au indicat suma de 26 000 lei, cu titlu de venit din realizarea mărfii agricole (struguri de masă), iar în Declarațiile de avere și interese personale depuse la 27.03.2023 la același capitol au indicat cu titlu de venit obținut în anul fiscal 2022 suma de 40 000 lei din realizarea mărfii agricole (struguri de masă); suma de 60 000 lei din darea în arendă/locațiune persoanei fizice XXXXX și suma de 5000 Euro remitențe de la XXXXX.

La solicitarea inspectorului de integritate de a prezenta dovezile achitării sumelor enunțate, reflectate în Declarațiile de avere și interese personale, cu titlu de venituri obținute, subiecții vizați în punctul de vedere prezentat au menționat că marfa agricolă, strugurii în sumă de 26000 lei-anul 2021 și 40000 lei- anul 2022 au fost vândute din câmp la persoane fizice, cumpărători aleatori, iar Acte de proveniență din vânzarea acestei producții nu există. La capitolul remitențe au menționat suma de 5000 Euro, bani primiți ca și ajutor de la fiica mai mare XXXXX, care au fost transmiși prin persoane terțe.

Astfel, în circumstanțele în care subiecții controlului nu au prezentat careva acte/dovezii a achitării sumelor enunțate, cu titlu de venituri obținute, veniturile enunțate nefiind raportate nici la Serviciul Fiscal de Stat, iar dna Liuba COJOCARU în punctul de vedere prezentat nici nu a menționat datele de identificare a cumpărătorilor și a persoanei prin intermediul căruia au fost transmiși remitențele, pentru a verifica ipotezele enunțate, indicând doar că marfa agricolă, a fost vândută din câmp la *„persoane fizice, cumpărători aleatori”* și *„persoane terțe”*, inspectorul de integritate în circumstanțele enunțate nu a acceptat sumele nominalizate, cu titlu de venituri

obținute de subiecții declarării, nefiind reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului.

Succesiv, referitor la suma de 60 000 lei din darea în arendă/locațiune persoanei fizice XXXXX, reflectată cu titlu de venit, inspectorul de integritate nu a acceptat-o, or aceasta nu a fost probată prin acte juridice/contracte. La fel, referitor la acest aspect potrivit prevederilor legislației în vigoare persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54 din Codul fiscal, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 din Codul fiscal, în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct), suprafață proprietate imobiliară, sunt obligate să înregistreze contractul de transmitere în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct), suprafață a proprietății imobiliare la Serviciul Fiscal de Stat în termen de 7 zile de la data încheierii Contractului. Persoanele fizice, care transmit în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct), suprafață proprietăți imobiliare, achită impozit pe venit în mărime de 7% din valoarea Contractului. În acest sens având în vedere cele expuse, inspectorul de integritate va transmite acest Act de constatare și Serviciului Fiscal de Stat pentru întreprinderea tuturor măsurilor prevăzute de legislația în vigoare.

Referitor la sejurul petrecut de familia COJOCARU în perioada 26.06.2021-03.07.2021 în Turcia, atât în răspunsul înregistrat la 02.02.2023, cu nr.823 la demersul inspectorului de integritate cu nr.823, cât și în punctul de vedere prezentat, dna Liuba COJOCARU a susținut că sejurul a fost achitat de „*copii pentru întreaga familie*”. În acest sens, inspectorul de integritate apreciază critic alegațiile invocate, or conform informației parvenite de la SRL „Nica Tur&Co” dl Victor Cojocaru la data de 21.06.2021 a achitat pachetul turistic în Turcia în sumă de 60 048 lei pentru perioada 26.06.2021-03.07.2021.

Succesiv referitor la alegațiile invocate în sesizare, precum că soții COJOCARU au construit o casă de lux și că la moment dl Victor COJOCARU deține un autoturism de model Toyota Land Cruiser Prado, inspectorul de integritate reține că bunurile mobile/imobile au fost dobândite în anii 2016, 2019, în afara perioadei de control, or în speță având în vedere că subiecții vizati, au fost supuși controlului averii și intereselor personale pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 21 august 2020, fiind emis Actul de constatare nr. 76/11 din 24.03.2021, perioada de control a fost stabilită începând cu 22.08.2020 și până la 17.11.2022.

Totodată referitor la argumentele indicate în sesizare precum că fiul familiei COJOCARU a studiat/studiază la un liceu privat/prestigios din capital, inspectorul de integritate reține că în cadrul procedurii de control au fost acumulate informații care confirmă cele enunțate, fiind luate în calcul de inspectorul de integritate în scopul stabilirii existenței, sau eventual inexistenței diferenței substanțiale dintre avere dobândită și veniturile obținute de către familia Cojocaru, pe perioada efectuării controlului 22.08.2020 - 17.11.2022.

În conformitate cu prevederile art. 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016, *dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.*

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. art. 5, 19, 34 alin. (1), 35 și art. 36 din Legea 132/2016, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dna Liuba COJOCARU și dl Victor COJOCARU, consilier în cadrul Consiliului raional Criuleni, manifestat prin includerea eronată/incompletă a datelor în declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2020, 2021, 2022.

2. Se aduce la cunoștința dnei Liuba COJOCARU și dlui Victor COJOCARU actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Eugenia PARFENI